Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

Сердало

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ЕРА, 30 НОЯБРЬ, 1989 ШУ. ★ № 143 (7801). ★ Мах 3 кеп.

ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ВИЗИТАГIА

29 ноябре Москвера Итальянски Республика Президентеи правительствасн вехарах паччахьалкхен визитагIа Риме вахар КПСС ЦК Генеральни секретарь, СССР Лакхехьарча Совета Председатель М. С. Горбачев.

Цунца бахар из накъавоаккхаш бола КПСС ЦК Политбюро член, СССР кхыча мехкашцарча гIулакхий министр Э. А. Шеварднадзе, КПСС ЦК Политбюро член, КПСС ЦК секретарь А. Н. Яковлев, СССР Министрий Совета Председатела заместитель С. А. Ситарян, Моссовета исполкома председатель В. Т. Сайкин.

Аэропорте М. С. Горбачев накъавоаккхаш бар КПСС ЦК Политбюро членаш Л. Н. Зайков, В. А. Крючков, Е. К. Лигачев, Ю. Д. Маслюков, В. А. Медведев, Н. И. Рыжков, Н. Н. Слюньков, КПСС ЦК Политбюро членалла кандидаташ А. И. Лукьянов, Е. М. Примаков, Б. К. Пуго, КПСС ЦК секретараш О. Д. Бакланов, А. Н. Гиренко, СССР Лакхехьарча Совета Къамий Совета председатель Р. Н. Нишанов.

Накъабоахачарна юкъе бар СССР-рча Итале гIулакхашта ханна поверенни — Ф. Дзеццен СССР-рча Мальта гIулакхашта ханна поверенни — А. Мускати.

* * *

Цу дийннахье М. С. Горбачеви из накъавоаккхаш бола нахи Итале столице кхьачар. Шин паччахьалкхен байракхаш а егIа кийчъьча Фьюмичино яхача аэропорте пунна накъабаьхкабар Итале Министрий Совета председатель Дж. Андреотти, Итале кхыча мехкашцарча гIулакхий министр Дж. Де Микелис. Накъабаьхкаращца бар СССР-ра Итале посол Ф. Саллеои Италера СССР посол Н. М. Луньковн.

(ТАСС).

РОССИ: ПЕРЕСТРОЙКА КIОАРГЪЯРА НАЬКЪАШ

ХьатIадоагIача шера Российски Федераце экономически социальни эргалонаш яра йола программа ювц цхьайттазлагIа хержача РСФСР Лакхехьарча Совета шийттлагIча сессе. Из хьайийлар 28 ноябре Москве, Йоккхача Кремлевски дворце.

Сессе балха дакъа лоацаш ба, повкъостий **В. И. Воротников, Л. Н. Зайков, В. А. Крючков, В. А. Медведев, Н. И. Рыжков, Н. Н. Слюньков, А. В. Власов, Б. К. Пуго, Г. П. Разумовский, О. Д. Бакланов, А. Н. Гиренко, Ю. А. Манаенков, Е. С. Строев, Г. И. Усманов.**

Сесси хьайийллар РСФСР Лакхехьарча Совета Председатела **Н. М. Грибачева.**

ЧIоагIъю сессе ден повестка. Дувца оттадаьд 1990 шера РСФСР экономически социальни дегIаххувлара Паччахьалкхен плана проектах; 1990 шера РСФСР Паччахьалкхен бюджета проектахи 1988 шерара РСФСР Паччахьалкхен бюджет кхоачашъярахи; РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума Указаш чIоагIдарах дола дешаш.

«1990 шера РСФСР экономически социальни дегIаххувлара Паччахьалкхен плана проектах» йола доклад йир РСФСР Министрий Совета Председатела заместитела, РСФСР Госплана председатела **А. А. Хомяковс.**

«1990 шера РСФСР Паччахьалкхен бюджета проектахи 1988 шерара РСФСР Паччахьалкхен бюджет кхоачашъярахи» йола доклад йир РСФСР финансай министра, депутата **А. А. Бобровниковс.**

Планово - бюджетни а планеи бюджетеи дешашта йолча кхыча массазарча комиссей а содоклад йир РСФСР Лакхехьарча Совета Планово-бюджетни комиссе председатела **И. М. Черепановс.**

Ювца оттаьча Российски Федераце бюджета проекто хьахьокх плана юкъе йолаш йола приоритеташ. Дикка дукхагIйола финансови ресурсаш кхачан, жилищни проблемаш къоастаярга, социально-культурни сфера доакъош болх бе доладалийтарга, халкъа лаьрхIа товараш арахецар шердарга дIайохийт. Массазарча комиссеша хьалхе а республика Паччахьалкхен бюджета проработка еш цун доходни дакъа 144 миллион сомага кхоачаш дукхагIа хилийтара йола таронаш лехар. Уж средстваш социальни эшараш кхоачашдарга дIаяхийта лаьрхIад.

29 ноябре сессе шийи болх дIахобихьар.

ЦХЬА ДЕЗАЛ САННА

Орцханов Уматгире кулгалдеш йола коа тIара оалхазараш леладеча арендни бригада болх дикагIча оагIорахьа бувца мегаргболаш ба. ГIадвуграш да цар гIулакхаш.

Карарча шера январь бетта кердача тайпара болх бе йолаенна, ялх саг мара воаца коллектив дикача толамашца эргаяьлар.

«Путь к коммунизму» яхача колхоза кассе цар соахка дIачуденнад 10 эзар сом гаргга ахча. Карарча шера июль бетта иштта 76 эзар сом. Кхы дIахо 56 эзар сом кассе дIачудала лаьрхIа ба болхлой.

Мишта вIаштIехьдаьннад коа тIара оалхазараш леладеш цхьа корпус мара йоацача коллектива иштта толамаш даха? Бахьан цаI мара дац. Бехктокхам болаш кулгалхо, цхьоагIо йолаш барттайна коллектив хилар.

Ферма тIа со кхаьчача шийтта сахьат даьнна ха яр. Хоза малх хьежаш ди дар из. Гаьнна дIахьежача боахама гонахьа лостам беш воаллар Уматгири. Со бIаргайича безаме вела а венна шийн бе баьлла мангал Iо а билла хьатIа а вена моаршал хаьттар цо. — Ха хоза латташ кIезиг дукха коа кулг тоха араваьннавар со, — аьлар Уматгире. Циггара хайра сона боахама гIулакхаш во хила йиш йоацилга. ДIахо къамаьл дича гучадаьлар хьалха вай белгалдаьха толамаш.

Кердача тайпара болх беш йоаллача коллектива бехктокхам а балхацара безам а айлу. Цхьаннега а ала дезац ер е вож хьаде аьнна.

Халонаш йоацаш яц из ферма. Комбикорма кийлах 22 кепиг дала деза цар. Из хьаярга хьежа везаш а хул. Цхьаьца бахьанашца шийн ханнахьа корм хьа ца яхьаш денош а нийслу.

Шийн болхлошца дага а ваьнна цо лерхI тIайоагIача хана колхозагара шоашта ялат дIаде 30 гектар лаьтта къоастадайта. ТIаккха колхозах тийша а боацаш шорта комбикорм хьае вIаштIехьдаргда цар. Цул совгIа, шоаш хьаяь комбикорм качество дика йолаш хилар лоархIаме хургда. Иштта цар шоай боахам шербича ферма болхлошта доагIар а тIакхетаргда.

Нестеровски станице бахача наха, къаьстта юртарча интеллигенцена чIоагIа накъайоал из ферма. Арахьара тIабаьхкача лораша, хьехархоша, вешта шийн коа-карта хьайбаш леладе таро йоацача наха ийду цигара оалхазараш. Цкъаза уж дохк килограммах, юкъера лаьрхIача, шиъ ах сом а долаш. Иштта цигара оалхазараш ийду берий бешамаша, общественни кхачана лаьрхIача столовеша, кафеша.

Наха а шийца болх беш болча болхлоша а баркал йоах Орцханов Уматгирена. Шийн болх безаш, из хиларал совгIа, нахаца Iимерза, ше царна везийта ховш кулгалхо ва из. МоллагIа дале а шийна тIадилла гIулакх бехктокхаме чакхдаьккхад коммуниста Орцханова. Балхах къехкаш вац из. Массаза а хьалхарча мугIарашка хиннав Уматгири. Хинналга хьагойташ масал да. Из хьатIавалехьа оалхазараш леладеча ферма 164 эзар сома зе а деш болх беш хинна коллектив тахан пайдане болх беш я.

Цу коллективерча ялх сага юкъе тайп-тайпарча кхаь къамех бола нах ба. ВIаши къовсам боацаш, цаI гIулакх а нийсденна тIера ваьлча шоллагIвар цун когаметта дIа а отташ вай хьалха мааллара, барттайна дезал санна цхьоагIо йолаш хиларца вIаштIехьдоал цар дика толамаш даха. Оалаш мадий, барт болча беркат да. Из да а да иштта.

Т. ХАШАГУЛЬГОВА.

ХЬАЛХАЛАТТАРАШЦА НИЙСЛЕ!

Укх шера «Грознефтемаш» завода цехашта юкъе яьржача социалистически яхье даим хьалха а латташ, башха-дика производственни толамаш доахаш хиларца белгалъьенна я цхьоалагIча механо-сборочни цеха коллектив. Дерригача технико-экономически хьокхамий итт бетта задани тIехкхоачашъьй цо. ПланагIа лаьрхIачул совгIа арахийцай 42 эзар сома маькха тайп-тайпара продукци.

Ши-шегIа хьахинна дац уж къахьегама толамаш. Цун керттердар да машинашъера шоай хьинар кхо ца деш болх бар, къахьегамеи исполнительски дисциплина дика хилар. Иштталчарех ба Дмитриев Александр Григорьевич керте латтача бригада болхлой. Дикка тIехкхоачашъьй цар цхьайтта бетта задани. Из тамаш а яц. Шийн балха тIа йоккха опыт йолча, пхелагIча разряда токарь волча бригадира кхетамца вIаштIехьбаьккхаб цар къахьегами социалистически яхьи. Ше овсаре болх а беш, иштта къахьегара оарцагIбоах цо бригадера беррига болхлой. Царех моллагIчунна эшаш хуле гIо де кийча а ва из. ХIаьта, кулгалхочо ше цхьаккха смена дIаяхийтац шийн норма 130 процентал чухьахьа кхоачашъяь. Долче, тоьал ха я пятилетка хьалхарча диъ шера задани кхачаш а яь, тIадсагIача шера чотагIа из къахьегаш вола.

Юкъарча балха тIа а доккха дакъа лоац цо. Укх тIехьарча шера завода профкома член волаш хьавоагIа из. Цу балха тIа шийна тIадехка дехкараш дани цIена кхоачашдечарех ва Александр Григорьевич.

Цехерча эггара дикагIволча говзанчех лоархIаш ва такелажникий бригадир Джамалов Саид - Магомед Магомедович. Шийна тIадилла моллагIа дола гIулакх е енна задани цо ханнахьеи дикней кхоачаш ца еш цхьа моттиг нийсъеннац. Долче, шийн бехкагIа балха тIа цо хьовзам хилийтац цIаккха а. Шийн опыт дог раьза а долаш дIайовзийт цо бригадерча такелажникашта. Шоай хьехамча чIоагIа лоархIаши сийдеши ба уж.

Цехерча болхлошта юкъе яьржача яхье хьалхалаттачар цIераш йоахача хана кулгалхоша эггара хьалха хьоахаберех ба кхоалагIча разряда слесарь Кутузов Iальвии йиълагIча разряда газоэлектросварщик Умаев Суламбеки. Шоаш укхаза къахьега диъ шу мара деце а, цар шоай новкъосташта дIахьекхад шоаш тIехдика производственникаш хилар. Шоай балха тIа цхьаккха тайпа брак а ца нийсйолийташ, хIара сменагIа нормаш 120—125 процент кхоачашъю цар. Цудухьа, хIанзлехьа толамца лоархIабаьб уж укх шерарча планах.

СУРТАШ ТIА: 1. Слесарь I. Кутузов, газоэлектросварщик С. Умаев. 2. Такелажникий бригадир С.-М. Джамалов. 3. Токарий бригадир А. Дмитриев.

И. ПЛИЕВА сурташ.

ШЕРА ПЛАН КХОАЧАШЪЯЬЙ

Укх деношка бурув тохара шера план кхоачашъярах рапорт делар Горячеводски бурув тохара балхий управленерча Савельев Геннадий Дмитриевича кулгалдеча буровой коллективо. Шелковской майде № 141 йола тIехкIоарга скважина йоаккхаш я из. Вальбски тIоанашка мехкдаьтта доаллий хьажара проектагIа 5100 метр бурув тоха дезаш я бригада коллектив.

Соахка декабрь бутт бовча деношка из скважина яккха а йолаь, шерра социалистически яхь йоаржайир бурувдеттараша ханал хьалха из йистеяккхара. ТIехкIоарга скважинаш яхара йола прогрессивни технологи юкъе а кхувлаш, бурув деттачарца халача процессашта механизаци автоматизаци йир цар. Из бахьан долаш оттабаьча боарамал тIех лакхъелар бурув тохара коммерчески сухал, цудухьа графикал дикка хьалха а баьнна, бурув тоха болабелар уж.

Пятилетка дийлагIча шера планагIа 4200 метр бурув тоха дезача, тхьоалагIча ноябрга кхачалехьа 4700 метр бурув техар цар. ХIанзлехьа шера планагIа лаьрхIачул 500 метр совгIа бурув техад. ХIаьта бурув тохача пайда нийбеш йола балха ха 90 процентага дIакхоачаьяй бригада коллективо. Из боккха толам ба.

Г. ЛУКЬЯНОВ, къахьегама ветеран.

Хоржамашта кийчо еш

ХIара коммуниста декхар

Республике шерра чакхйоалаш я РСФСР, НГIАССР, моттигерча Советий халкъа депутатий хоржамаш кийчдара хетаь мероприятеш. Хьалха цIаккха ца хиннача бесса чоалхане ба из болх укх шера. Мишта дIаболабаьб из Малгобекски районе? Цох лаьца къамаьл хилар тха корреспондента М. Картоева КПСС горкома организационни отдела заведующеца Зозуля Владимир Ивановичаца.

Хаттар: Укх тIеххьарча хана дукха дувц хоржамаш кийчдеча а чакхдоахача а партийни комитеташа хьинарегIа болх бе безаш хилара. Из дара тIадерзаду вай КПСС ЦК, обкома дукхача соцамаша.

Жоп: ХIанз а бIаргашта хьалхашкара дIададац вайна СССР халкъа депутатий хоржамаш. Шеръеннача демократе шийн тайпара школа а хинна дIаэттар уж. Цар къаьгга хьахьекхар вай обществе кIоаргга эргалонаш хулаш латтилга.

Дале а, белгалданкха деза, уж хоржамаш долча хана партийни организацеша шоай йоккхача таронех бизза пайда ийца ца хилар. Мелал гучаьлийтар дукхача моттигашка. Мадарра аьлча, хоржамий политика доагIгIача тайпара чакхъяккха кийча хиланзар коммунисташ. Цудухьа, цхьайолча моттигашка совле шаьра къамаьлаш дувца ховрашка кхаьчар. Экономике, социальни дешашка, культура дегIайоалаеча нийсъенна халонаш хьалха а тувсаш, цу хьакъехьара беррига бехх партийнии советски органашта дIатIа а бехкаш, лакхехьарча Iаьдала органе бода никъ баккха гIертар цхьабараш. Царпа хьаькъале къовсам лоаттабе магазар дукхача партийни комитеташта.

Цу тайпара практика хьалда дIаяккхара тIаберзабаь ба хIанз оаха дIаболабаь болх. Хоржамий кампани дIайоленна дукха ха еце а, хIанале а юххьанцарча партийни организацей секретарий шиъ семинар - совещани яьй горкома инициативагIа. Цига дийцад эггара лоархIамегIа дола дешаш.

Хоржамаш кийчдарахи чакхдахарахи дийцар шоай собранешка юххьанцарча партийни организацеша. Цига теркам тIабахийтаб чоалханеча, тайп-тайпара дашха йиш йолча дешашта, хьалда белгалдаьккхад, демократе доазонаш готде бокъо йоацилга.

Хаттар: МалагIа дешаш къоастаде кхийннад шун?

Жоп: Эггара хьалха даьр — харжархой спискаш меттайоалаяр. Цул тIехьагIа хIара предприяте, учреждене, организаце лаьрххIа анкетировани чанхъяьккхай. Цо къаьгга хьахьекхар наха хетар. Депутаталла кандидаташ оттабара мегаргболча наьха цIераш йоах харжархоша. Дика дIадихьар из гIулакх мехкдаьттахоша, бурувдеттараша, дукхача педколлективаша, кхычар. Анкетировани кийчъеча а из чакхйоаккхача а хьинаре дакъа лаьцар юххьанцарча партийни организацеша, къаьст-къаьстана коммунисташа.

ХIанзле шаьра гуш да, хIара хоржама участке цхьан мандата 5—6 кандидат хургволга. Цунга хьежа чоалхане хургда хоржамаш а.

Укх деношка чакхдаргда городера а юрташкара а хоржама комиссеш вIашагIйохкалга. Цар составаш наха хетарашта жоп луш хургья. Хьалха атта чакхдоалар из гIулакх, хIанз цу комиссешта коллективай тешам бенна нах мара юкъеболхац.

Геттара дукхагIа хиннай хIанз нах бах-бахачара мероприятеш. ДикагIбола лектораш, пропагандисташ дагабувл харжархошца. Цу тайпарча вIашагIкхетарашка наха кIоарга Iомаю хIанзарча хоржамий система, шоашта Iаткъачох - къувлачох дувц, нийсдалийта кхоачамбоацараш дIадахара наькъаш лех.

Хоржамашта кийчо ега даькъе долча хьалах дувц хIара кIира цкъазза хулаза аппаратни совещанешка.

Хаттар: МалагIа организацеша дика дIадоладаьд хоржамашка кийчо яра гIулакх?

Жоп: Эггара хьалхарчарца шоай агитцентраш кийчъе болабелар НГДУ, УБР, «Кавказ», М. Горьке цIерагIча совхозий коммунисташ. Укхазара партийни организацей кулгалхой В. Чирков, А. Паук, А. Герасименко, Т. Ханиев болх дика вIаштIехьбаккха ховш ба. Шоай декхарех дика лоархIаю № 3, № 20 йолча юкъерча школай партийни организацеш. Шеко яц, хоржамаш долча дийнахьа цIийбала безаргбац цар.

«Октябрь» яхача культура ЦIагIа вIашагIйоллаш я харжархой клуб. Шийн совет а йолаш хургья из. Цига чакхдувргда депутаталла кандидатащца, партийни, советски, боахама кулгалхоща дола вIашагIкхетараш, тайп - тайпара дискуссеш. Иштта укхаза вIашагIбетталургба общественни формированей викалаш. Мадарра аьлча, хоржамий шийн тайпара штаб хургья клубах.

Ала йиш яц деррига а шаьра, цхьаккха хало йоацаш дIадода аьнна. Дале а, хургдола хоржамаш наьха уйлаш, дегаш тIаозаш хургхиларах цхьаккха шеко яц.

КПСС XXVIII съезда накъадолхаш

ДИСЦИПЛИНА ЧIОАГIЪЯРЦА ДIАДОЛАДЕННАД

КПСС XXVIII съезда кийчо яра республика партийни комитетийи организацейи дедезача гIулакхий парте Нохч-ГIалгIай обкома программа, ларде а лаьца, оаха тIехьа а ца тетташ тIайийцар парте съезда, иштта РСФСР, Нохч-ГIалгIай АССР а моттигерча Советашка а халкъа депутаташ харжара кийчо еча завода коммуниста чакхъяха еза мероприятеш. Цудухьа уж махулла сихагIен дикагIеи чакхъяхара тIадерзадаьд тахан беррига коммунистий низаш, хьинар.

Оаха оттаяь программа предприяте вахара еррига оагIонаш чулоацаш а йоккха а я. Цу тIа белгал мел яьхача мероприятеех укх цхьан статья тIа дийца варгвац. Цудухьа са безам бар царех цхьаярех къаьстта дувца. Масала, тIехьа а ца доаккхаш тха заводе къоастаде дезача дешах да дисциплинеи организованности чIоагIъяр. Укхазара дIадолалу деррига а. МоллагIа а керда гIулакх, болх дIагIоргбац нагахьа санна дисциплина ца хуле. ХIаьта тха заводе цу хьакъехьа деррига а дика дац. КIезига нийслац хIанз а балха хана корта бохабу малараш мелаш, прогулаш еш, кхытайпа негативни моттигаш. Из дага а кхоабаш къахьегама коллективе дисциплиней организованности чIоагIъяра хьинаре влияни яр шийн керттера декхар лоархI завода партийни организацес.

Цхьабакъда, нахагара хьадехаш вола коммунист ше дикагIчун хьокхам телаш хила веза. Цудухьа, тхо дIадоладелар чура партийни дисциплина чIоагIъяргара. Цу деша хетаь лаьрххIа партийни собрани чакхъяьккхар оаха заводе. Укхаза цIенхашта критика йир шоай декхараш цIена кхоачаш ца деча, шоай коллективашка лерттIа дисциплиней порядоки лоаттаяра влияни йоацача коммунисташта. Масала, дисциплина каст-каста телхаечарех я предприяте транспортни участок. Укхаза болх беш я коммунист Магомедов Роман керте латта партийни группа. Хеталора, цу тайпарча кхоачамбоацаращца эггара хьалха къовсам лоаттабер партийни группа хила еза-кх, аьнна. Бакъда, из нийсдаланзар. Вешта, нахагара хьа ца дехарал совгIа, шийгара а хьадехаш вац партгруппорг Р. Магомадов. Безам ца хилча, цеховой е заводской партийни собране а хьа ца воагIаш Iа из. Партгруппорг позици Iаткъ участка кхыча коммунистий позицена; ерригача а коллектива гIулакха. Укхазара хьадоагIаш да цу участке дисциплина толхаяь моттигаш дукхагIа нийсъялар. Къаьстта дукха нийслу укхаза тIеххьарча хана корта бохабу малараш менна моттигаш. ХIанз лорнарколог а вийха цигача лаьрххIа пост дIаоттаьй оаха.

ХIама дацар вай ювцача цхьан участке мара цу тайпара хIамаш ца нийслоре. Халахете а, завода кхыча цехашка участкашка а даьржад корта бохабу малараш мелалга. ХIаьта геттара а кхераме лархIа деза балха моттигашка къаракъ е чхьагIар мела нах шоашта бIаргагушше а, хIаман бала боацаш царна юхе гIолла кхыбола болхлой, кхьметтел кулгалхой а тIехьабувлаш хилар, проходнойшка гIолла завода коа корта бохабу малар чакхдоахаш хилар. Иштта, сборочни цехера Шевцов, механически цехера Бигдайя, Роменске, сбыта отделера Малышева, ремонтно - гIишлон участкера Алероеви Михайловски балха моттиге корта бохабу малар а менна шоайла вIашагIлийтабар. Цхьабакъда, цу цехийи участкайн кулгалхоша пьяницашта доагIа тIаIазар де дезача, кхыметтел, хIама хиннадац, аьнна из лочкъаде гIертар. Цул совгIа, цхьаболча кулгалхоша шоашта ховшшехьа балха дIатIабут менна беха бола нах. Масала, механически цеха начальника В. Бредихина балха тIавитар менна вола токарь Фогель. Из хьагучадаьккхар тха завода корта бохабу малараш меларцеи алкоголизмацеи къовсам лоаттабара йолча комиссе членаша. ХIаьта цар шоллагIча дийнахьа гучадаьккхар Фогела ше цхьанне къаракъ менна доацилга, цунца кхы а цехера виъ болхло хиннилга. ТIаккха оаха цеха кулгалхочоа тIадилладар уж малаш-б ха а царна доагIа таIазар де а. Цхьабакъда, В. Бредихина из динзар. Цу гIулакха юстара яьлар цеха партийни организаце а къахьегама коллектива совет а.

Из моттиг нийсъенна шин кIира мара даьннадацар ремонтно - гIишлон участкера плотник Измайлов менна веха а волаш, куц доаца къамаьлаш а деш проходной вахтераш лата чугIийрта. ХIаьта участка начальника В. Хабацахалова, мастераша, партийни организаце, къахьегама коллектива совето хIама а ца оалаш витар дисциплина гIоза телхаьяр, кхыметтел цох лаьца хоам а бинзар. Иштта диц а денна дIадусаргдар из, нагахьа санна гIулакха корта бохабу маларш меларцеи алкоголизмацеи къовсам лоаттабара комиссе юкъеенначаре.

Цу тайпара масалаш кхы а дукха доаладе йиш я. Духхьала укх шера менна веха волаш 80 совгIа саг гучаьннав балха моттигашка. Цу цифро къаьгга хьахьокх производстве дисциплина талхаш латтилга. Цудухьа, кхетаде хала дац дисциплиней организованности чIоагIъяр тха партийни комитета эггара лоархIамегIа хетар мичара хьадоагIаш да. ХIанз оаха боккха теркам тIабохийт общественни организацей болх дийнбара, цехийи участкайн кулгалхой бехктокхам айбара. Царгара цIенхашта хьадех шоай коллективашка дисциплина чIоагIъелга, из толхаяь цхьа моттиг доагIар ца деш йитац. Заводе шерра боаржабаьб кхетама болх, айбаьб коллективашка болх беча парткома члений бехктокхам. Хийцай корта бохабу маларш меларцеи алкоголизмацеи къовсам лоаттабара комиссе состав. Цунна, хIанз юкъебахаб денал, хьинар дола, шоай болх цIенхаштта дIахьоргбола болхлой.

Лирбаьб балха тIехьабусаращцара, хьалха дIаухараштцара, прогулаш ярашцара къовсам а. Парткома секретара заместитель А. Губенко керте а латташ, хадданза цIаьхха деш дола тохкамаш ду завода халкъа тIахьожама керттерча группо. Цудухьа дисциплина толхаяь цхьа моттиг къайлайодац хIанз. Цар хьачуеннача материалех пьяницашта, прогульщикашта выговораш етт, балхара дIабоах, гIодаш детт администрацес. Цхьабакъда, уж ерригаш а административни методаш я. ХIаьта сога хьттача нийсагIа хургдар, нагахьа санна дисциплина экономически методашца чIоагIъяра йола доалдара механизмаш хьайоре. Цу гIулакха аьттув луш хIама да тха «Росавтоспецоборудование» яхача объединене кIийлен тIа вIашагIйоллаш йола гаражни оборудовании лелача состава ремонт яреи производителей Ерригсоюзни ассоциаци. Цунна юкъе яха еза тха коллектив а. Цу деша лоархIам мел боккха ба кхета а деш, из дош партийни комитето юкъедихьад КПСС XXVIII съезда кийчо яра оттаьча мероприятешта.

Сага къайле йолаш дац, беррига а мехка санна вай республике а мел ира латт халкъо хоатташ дола товараш ца таара проблема. Цул совгIа, тIеххьарча хана цхьайолча предприятеша дIайолаьй нийрча практика: кIезига мах бола товараш дIа а доахаш, дукхагIа мах телараш арахецилга. Из бахьан долаш нах раьза хилац, доагIа а доагIаш бехкаш доах, перестройках тешам боабу. Из дага а кхоабаш, оаха тхоай программа юкъейихьай укх тайпара пункт а: вIаштIехьдаккха 1990 шера заводе дизза дукхагIа халкъо хоатташ дола товараш арахецилга. Къаьстта йоакхо е лерхI зIамигача бераштеи боккхийча нахан эшаш дола товараш дукхагIа арахецара, цар маьхаш махулла лохдара.

КПСС XXVIII съезда кийчо яра болх массанахьа шерра дIаболабеннаб. ХIаьта из дикагIа чакхбаргба коммунисташ политически авангард а хинна дIаэттача коллективашка.

А. ГОЛОВАНОВ,
«Автоспецоборудование» завода парткома секретарь.

Нохч-ГIалгIай АССР территориальни хоржамий округашкара РСФСР халкъа депутаташ харжара йола окружной хоржамий комиссеш вIашагIйохкарах дола

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхарча Совета Президиума указ

«РСФСР халкъа депутаташ харжарах» долча РСФСР Закона 19-чен 22-чен статьяшка а выдвижене протоколашка а хьежжа Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо СОЦАМ БУ:

Нохч - ГIалгIай АССР территориальни хоржамий округашкара РСФСР халкъа депутаташ харжара йола окружной хоржамий комиссеш вIашагIйохка къахьегамхой коллективайн общественни организацейн ер викалаш чу а боагIаш:

№ 881 ЙОЛА ЛЕНИНСКИ ТЕРРИТОРИАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Бараева Мадина Саид-Хасановна, вязальщица, «Чечингтрикотажбыт» яхача объединене къахьегама коллектива советагара, Ленински район.

Депутатов Юрий Викторович, токарь, «Красный молот» яхача завода къахьегама коллектива советагара, Ленински район.

Компанеец Вера Алексеевна, отдела начальник, «Чеченингушглавснаб» управлене къахьегама коллективагара, Старопромысловски район.

Милешко Петр Иванович, ведущи специалист, агропромышленни комплекса болхлой профсоюза обкома президиумгара.

Ординин Василий Семенович, Грозненски мехкдаьтта института доцент, «Знание» яхача общества районни организаце президиумгара, Ленински район.

Пономарева Анна Михайловна, хьехархо, № 11 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара, Старопромысловски район.

Рахимкулова Виля Сабитовна, йоккхагIйола геолог, «Старогрознефть НГДУ къахьегама коллективагара, Старопромысловски район.

Тайсумов Магомед Саид-Амедович, инженер, № 1436 йолча автоколонна къахьегама коллектива советагара, Старопромысловски район.

Толикова Лейла Расамбековна, Старопромысловски район.

Тулаева Жанна Хаджимуратовна, бувзама болхлой профсоюза обкома председатель, профсоюзий Нохч-ГIалгIай областной совета президиумгара.

Хизбулатов Инал Шестдибирович, «Грозныйагроплодоовощторг» яхача объединене генеральни директора заместитель, КПСС Ленински РК бюрогара.

Хунарикова Айманкуль Мухтаровна, ВЛКСМ комитета секретарь, «Терек» яхача мебельно - дахчах хIамаш еча объединене къахьегама коллективагара, Старопромысловски район.

Чапиев Хьамида Мухьмад, кIадашта йоазош деча участкера матрицер, художественни промыслай объединене къахьегама коллективагара, Ленински район.

Шульга Нина Николаевна, контролер, «Грознефтемаш» яхача завода къахьегама коллектива советагара, Старопромысловски район.

Эльмурзаева Малика Сульяновна, вязальщица, «Маяк» яхача объединене къахьегама коллектива советагара, Ленински район.

№ 882 ЙОЛА ЗАВОДСКОЙ ТЕРРИТОРИАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Белякин Сергей Васильевич, мастер, Грозненски вагонни депо къахьегама коллектива советагара, Октябрьски район.

Закриалов Султан Ахмедович, контролер, технологически транспорта Октябрьски управлене къахьегама коллектива советагара.

Казимова Фатима Сатебулаевна, аппаратчик, СССР 50 шу дизара цIерагIча Грозненски химически завода къахьегама коллектива советагара, Заводской район.

Климов Александр Юрьевич, «Грознефтеоргсинтез» яхача объединене ремонтно-механически завода столяр, ДОСААФ Заводской районни комитета президиумгара.

Кузнецова Ирина Михайловна, тика йоккхагIйола продавец, Нохч-ГIалгIай книготорга къахьегама коллективагара, Заводской район.

Лаврухин Юрий Викторович, «Грознефтехимремстрой» треста слесарь-монтажник, КПСС Заводской РК бюрогара.

Мирошниченко Елена Николаевна, «Промавтоматика» НПО опытни завода нормировщица, КПСС Октябрьски РК бюрогара.

Мударов Джамалдин Дудуевич, председатель профкома, «Грознефтехим» НПО къахьегама коллектива советагара, Заводской район.

Силаков Игорь Сергеевич, ВЛКСМ Заводской РК инструктор, ВЛКСМ Заводской РК бюрогара.

Ткаченко Юрий Евгеньевич, инжевер - конструктор. «Промавтоматика» НПО къахьегама коллектива советагара, Октябрьски район.

Токаева Роза Дашаевна, упаковщица, Грозненски кога гIирс беча фабрика къахьегама коллективагара, Октябрьски район.

Усманов Рамзан Ахмедович, юридически отдела начальник, Грозненски радиотехнически завода къахьегама коллектива советагара, Заводской район.

Хаджимурадова Эльза Андиновна, вязальщица, «Силуэт» яхача объединене къахьегама коллектива советагара, Октябрьски район.

Цороева Хизарий Марина, инженер, ВЛКСМ Заводской РК бюрогара.

Шамилов Магомед Шамилович, керттера технолог, «Чечингстрой» производственно гIишлон - монтажни объединене къахьегама коллектива советагара, Заводской район.

№ 883 ЙОЛА ГРОЗНЕНСКИ ЮРТАРА ТЕРРИТОРИАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Абалаева Малина Джунидовна, профсоюза райкома секретарь, агропромышленни комплекса болхлой профсоюза райкома президиумгара, Ачхой-Мартановски район.

Абдулаева Тамара Магомедовна, хьакхарч лелаер, Ленина цIерагIча колхоза къахьегама коллективагара, Грозненски район.

Абдулазимова Тумиша, доярка, «Советская Россия» яхача колхоза къахьегама коллективагара, Грозненски район.

Абубакаров Мовлади Умарович, директор, Ермоловски элеватора къахьегама коллектива советагара, Грозненски район.

Адсаламов Ваха Хасанович, тIемен къахьегамей ветераний районни совета председатель, тIемен къахьегамен ветераний районни совета президиумгара, Урус-Мартановски район.

Батаева Iайна Сандовна, школа директор, Гикаловски юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Генев Мовсар Арбиевич, совхоза директора заместитель, «Орджоникидзевский» совхоза къахьегама коллективагара, Ачхой-Мартановски район.

Копылова Валентина Васальевна, хьехархо, № 16 йолча школа - интерната къахьегама коллективагара, Урус - Мартановски район.

Магомадова Зина Шамсудиновна, пионерий цIагIарча интернациональни доттагIлен клуба кружока кулгалхо, ВЛКСМ РК бюрогара, Урус - Мартановски район.

Сарсаров Кюри Мухадиевич, отдела начальник, Ачхой-Мартановски боахамий юкъарча объединене къахьегама коллективагара.

Сатуев Висхаж Абдурашидович, халкъа депутатий Алхан-Юртовски юрта Совета исполкома председатель, госучрежденей болхлой профсоюза райкома президиумгара, Урус-Мартановски район.

Сангариев Саид-Адлан Абдулхалидович, КПСС РК шоллагIа секретарь, КПСС Грозненски РК бюрогара.

Серебряков Юрий Евлампьевич, бригадир, 1-гIча Мая колхоза къахьегама коллективагара.

Стригунова Татьяна Владимировна, ВЛКСМ РК секретарь, ВЛКСМ Грозненски РК бюрогара.

Экаев Дауд Экаевич, тIемен къахьегамен ветераний районни совета председатель, тIемен къахьегамей ветераний районни совета президиумгара, Грозненски район.

№ 884 ЙОЛА НАЗРАНОВСКИ ТЕРРИТОРИАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Бакаев Махьмада Ахьмад, районо заведующи, халкъа образоване районни отдела къахьегама коллективагара, Назрановски район.

Ведзижев Тухана Герихан, отдела начальник, Карабулакски аьшкабетонни изделей завода къахьегама коллективагара, Сунженски район.

Гандалоев Шарпудина Iийса, М. Горьке цIерагIча совхоза профсоюзни комитета председатель, АПК болхлой профсоюза райкома президиумгара. Малгобекски район.

Дзарахова Ювназа Iайшет, бухгалтер, Кирова цIерагIча колхоза къахьегама коллективагара, Сунженски район.

Имагожев Албаста Iаладдин, «Электроинструмент» яхача завода технически тIахьожама отдела контролер, тIемен къахьегамен ветераний районни совета президиумгара, Назрановски район.

Льянов Iисий Руслан, слесарь, бурув тохара балхий управлене къахьегама коллективагара, г. Малгобек.

Мадаев Сайхан Хизирович, эксплуатаце отдела начальник, автотранспортни предприяте къахьегама коллективагара, Сунженски район.

Муцольгов Махьмада Iийса, КПСС райкома секретарь, КПСС Назрановски райкома бюрогара.

Опиев Къарамсолта Баматгири, болхло, наькъаш дехкача участка къахьегама коллективагара, Сунженски район.

Сапралиева Къурейша Роза, хьехархо, № 1 йолча Наьср-Кертерча юкъерча школа къахьегама коллективагара, Назрановски район.

Тутаева Хизарий Эсет, швея - мотористка, трикотажни фабрика къахьегама коллектива советагара, г. Назрань.

Узиева Зарета Хасановна, приборист, Грозненски ГПЗ Вознесенски производства къахьегама коллектива советагара, г. Малгобек.

Хаутиева Оарцхой Тамара, юридически консультаце адвокат, госучрежденей болхлой профсоюзий райкома президиумгара, Назрановски район.

Шестопалова Лидия Алексеевна, КПСС Малгобекски ГК секретарь, КПСС Малгобекски горкома бюрогара.

Шульгин Михаил Викторович, аппаратчик, химреагентий Карабулакски завода къахьегама коллектива советагара, Сунженски район.

№ 885 ЙОЛА НАУРСКИ ТЕРРИТОРИАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Блохин Виктор Ксенофонтович, профкома председатель, «Терский» овцесовхоза къахьегама коллективагара, Наурски район.

Гамаюнова Вера Ивановна, болхло, Калинина цIерагIча совхоза къахьегама коллективагара, Наурски район.

Гриниченко Владимир Николаевич, мастер - наладчик, «Наурский» совхоза къахьегама коллектива советагара.

Деисултанова Барият Алимгереевна, юрисконсульт, «Шелковский» агропромышленни комбината къахьегама коллективагара.

Ибрагимов Сайд-Целах Мовладович, мастер, учебно-производственни комбината къахьегама коллективагара, Надтеречни район.

Коваленко Людмила Викторовна, хьехархо, ст. Наурскерча бархI шера дешара школа къахьегама коллективагара.

Кушнарев Сергей Васильевич, керттера инженер, мелиорацеи хин боахамей Шелковски районни производственни ремонтно-эксплуатационни объединене къахьегама коллективагара.

Марзиев Янарсха Абу-Язит. Наурски мехлесхоза къахьегама коллектива советагара.

Махаури Бексолтан Умарович, керттера гидротехник, Ленина цIерагIча колхоза къахьегама коллективагара, Наурски район.

Мусаев Магомед-Эми Мутаевич, керттера ветврач, «Озерный» совхоза къахьегама коллектива советагара, Наурски район.

Перелыгин Валентин Яковлевич, ст. Гудермес локомотивни депо мастер, КПСС Гудермесски горкома бюрогара.

Сайдарханов Саид - Магомед Альвиевич, отделене управляющи, «Джалка» яхача совхоза къахьегама коллективагара, Гудермесски район.

Сундуков Анатолий Николаевич, КПСС РК шоллагIа секретарь, КПСС Наурски райкома бюрогара.

Усачева Надежда Ивановна, ветфельдшер, «Россия» яхача колхоза къахьегама коллективагара, Наурски район.

Эскиев Абдул-Керим Лабазанович, болхло, «Гудермесский» совхоза къахьегама коллектива советагара.

№ 886 ЙОЛА ШАЛИНСКИ ТЕРРИТОРИАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Акаев Абдул - Вагап Шахидович, наькъий мастер, Шатойски ДРСУ къахьегама коллективагара, Шатойски район.

Ахъядов Iумар Баудинович, керттера санитарни лор, санитарно - эпидемически станце къахьегама коллективагара, Веденски район.

Байтукаев Амсад Абдулхалимович, цеха мастер, Веденски мехлесхоза къахьегама коллективагара.

Вахаев Мовсар Махмудович, парторганизаце секретарь, «Шалинский» совхоза къахьегама коллективагара, Шалински район.

Витаев Давуд Нуридович, Ленина цIерагIча колхоза ВЛКСМ комитета секретарь, ВЛКСМ Ножай-Юртовски РК бюрогара.

Демильханова Мария Зеяудиновна, КПСС РК шоллагIа секретарь, КПСС Шалински райкома бюрогара.

Дамбаева Люба Хамзатовна, болхло, «Грозненский» дулха комбината къахьегама коллектива советагара, г. Аргун.

Езиева Элима Якубовна, школа директор, Шаьларча № 8 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Исмаилова Умма Вахаевна, хьехархо, № 1 йолча Аргунски юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Кутуев Ази Абумуслимович, Гурни - Мохковски бархI шера дешара школа директор, халкъа образоване болхлой профсоюза Ножай-Юртовски райкома президиумгара.

Лорсанова Лиза Магомедовна, технически тIахьожама отдела контролер, «Пищемаш» яхача завода къахьегама коллективагара, г. Аргун.

Сайдаминова Санет Сайдахмедовна, совхоза директор, Веденски плодопитомнически совхоза къахьегама коллективагара, Веденски район.

Сулейманов Вахид Дакуевич, профкома председатель, «Джалка» яхача совхоза къахьегама коллективагара, Шалински район.

Татаев Майрбек Дакаевич, ремонтно - технически предприяте болхло, ВЛКСМ Ножай-Юртовски РК бюрогара.

Эзербаев Борис Халидович, школа директор, Зоновски юкъерча школа къахьегама коллективагара, Шатойски район.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь С. КОЖУХОВСКИЙ.

г. Грозный.
1989 ш., 24 ноябрь.

Нохч-ГIалгIай АССР къамий-территориальни хоржамий округашкара РСФСР халкъа депутаташ харжара йола окружной хоржамий комиссеш вIашагIйохкарах дола

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхарча Совета Президиума указ

РСФСР халкъа депутаташ харжарах» долча РСФСР Закона 19-чен 22-чен статьяшка а выдвижене протоколашка а хьежжа Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо соцам бу:

Нохч-ГIалгIай АССР къамий-территориальни хоржамий округашкара РСФСР халкъа депутаташ харжара йола окружной хоржамий комиссеш вIашагIйохка, къахьегамхой коллективийн общественни организацейн ер викалаш чу а боагIаш:

№ 137 ЙОЛА ГРОЗНЕНСКИ КЪАМИЙ-ТЕРРИТОРИАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Аушева Iумарий Лейлихан, телевидене йоккхагIйола редактор, НГIАССР Гостелерадио къахьегама коллективагара, Ленински район.

Анохина Галина Николаевна, техник, «Грозгоргаз» яхача эксплуатационни производственни управлене къахьегама коллективагара, Старопромысловски район.

Апальков Александр Сергеевич, географически тохкамий Iилма-тохкама института электрически изделей пропитчик, ВЛКСМ районни комитета бюрогара, Старопромысловски район.

Астамирова Аминат Рамзановна, радиоаппаратура монтажница, Грозненски радиотехнически завода къахьегама коллектива советагара, Заводской район.

Гадаборшев Боскара Осман, «Сердало» газета керттера редактор, «Знание» яхача общества Ленински районни организаце президиумгара, Ленински район.

Волков Лев Иосифович, юридически консультаце заведующи, юридически консультаце къахьегама коллективагара, Заводской район.

Гросс Виктор Романович, бригадир, «Автоспецоборудование» яхача завода къахьегама коллективагара, Ленински район.

Дагаев Вага Баудинович, Грозненски биохимически завода директор, КПСС районни комитета бюрогара, Заводской район.

Девятовский Александр Васильевич, Грозненски гарнизонагара.

Жариков Владимир Викторович, НГIАССР Госплана председателя заместитель, госучрежденей болхлой профсоюза обкома президиумгара, Заводской район.

Звягинцев Анатолий Константинович, фрезеровщик, «Красный молот» яхача завода къахьегама коллективагара, Ленински район.

Китаев Виталий Борисович, водитель, ДОСААФ Заводской РК президиумгара.

Роднонова Лариса Евгеньевна, КПСС Грозненски городской комитета идеологически отдела заведующи, КПСС Грозненски городской комитета бюрогара.

Старикова Александра Сергеевна, пенсионерка, ветераний совета президиумгара, Старопромысловски район.

Шидаев Мусит Лутаевич, шлифовальщик, «Красный молот» яхача завода къахьегама коллектива советагара, Ленински район.

№ 138 ЙОЛА ГУДЕРМЕССКИ КЪАМИЙ-ТЕРРИТОРИАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Абдулханов Султан Кетиевич, учебни даькъа заведующи, Балансуйски юкъерча школа къахьегама коллективагара, Ножай-Юртовски район.

Беляев Александр Николаевич, электрослесарь, «Пищемаш» яхача завода къахьегама коллектива советагара, Шалински район.

Бескаев Ильмади Калсынович, люцернана вола керттера агроном, «Знание» яхача общества городской организаце правлене президиумгара, Гудермесски район.

Висиатаев Висирхажи Висирханович, киносета директор, районни киносета къахьегама коллективагара, Шелковской район.

Габатаева Мархет Хасайновна, А. Шерипова цIерагIча колхоза тхьамка леладер, агропромышленни комплекса болхлой профсоюза райкома президиумгара, Ножай-Юртовски район.

Израпов Али Махмудович, инспектор, чурча гIулакхий районни отдела коллективагара, Шелковской район.

Козченко Таисия Валентиновна, экономист, медицински инструментий завода къахьегама коллективагара, Гудермесски район.

Межиева Галина Исмаиловна, КПСС горкома секретарь, КПСС Гудермесски ГК бюрогара.

Мусханов Хасан Беширович, «Восточный» совхоза профкома председатель, агропромышленни комплекса болхлой профсоюза райкома президиумгара, Гудермесски район.

Оздамиров Руслан Алимханович, совхоза керттера экономист, «Комсомольский» совхоза къахьегама коллективагара, Наурски район.

Сулейманов Ибрагим Хусейнович, Ленина цIерагIча совхоза кхерамзлен техникана вола инженер. ВЛКСМ Наурски РК бюрогара, Наурски район.

Суслова Татьяна Васильевна, ГорОНО методист, халкъа образоване болхлой профсоюза горкома президиумгара, Гудермесски район.

Шарипов Абдул Вахидович, халкъа тIахьожама районни комитета председатель, КПСС Шалински РК бюрогара.

Эдерсултанов Ваха Хасаевич, «Ремсельбурвод» яхача спец. ПМК начальника заместитель, КПСС Гудермесски ГК бюрогара.

Эльмурзаева Лариса Борисовна, лаборантка, № 4 йолча Аргунски юкъерча школа къахьегама коллективагара, Шалински район.

№ 139 ЙОЛА СУНЖЕНСКИ КЪАМИЙ-ТЕРРИТОРИАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Албакова Изаш Алиевна, КПСС Сунженски райкома секретарь, КПСС Сунженски РК бюрогара.

Битаев Алихан Хасанович, хьехархо, Назрановски совхоз-техникума къахьегама коллектива советагара.

Бураев Хамзан Умарович, райпо председатель, универмага къахьегама коллективагара, Шатойски район.

Гайтукиева Ахьмада Люба, Галашкински юкъерча школа директор, халкъа образоване болхлой профсоюза райкома президиумгара, Сунженски район.

Кубанкина Элла Георгиевна, берий комбината музыкальни болхло, «Малгобекнефть» НГДУ Горагорски структурни подразделеней къахьегама коллектива советагара, Надтеречни район.

Кусов Асхарбек Сахмурзаевич, гаража заведующи, XIX партсъезда цIерагIча колхоза къахьегама коллективагара, Сунженски район.

Лукьянова Александра Алексеевна, геолог, «Малгобекнефть» НГДУ Горагорски структурни подразделеней къахьегама коллектива советагара, Надтеречни район.

Мизиева Элбазара Рона, кадрай отдела начальник, рудни йоацача гIишлон материалий Карабулакски завода къахьегама коллектива советагара, Сунженски район.

Сайнароев Махьмада Биромк, «Победа» яхача колхоза водитель, агропромышленни комплекса болхлой профсоюза райкома президиумгара, Сунженски район.

Самбулатова Румани Амсудиевна, швея, «Силуэт» яхача объединене филиала къахьегама коллективагара, Ачхой-Мартановски район.

Султыгова Сейта Аминат, инженер, «Малгобекнефть» НГДУ къахьегама коллективагара, Малгобекски район.

Чагаев Магомед Магомедович, керттера бухгалтер, халкъа образоване районни отдела къахьегама коллективагара, Ачхой-Мартановски район.

Шевченко Александр Иванович, слесарь, Грозненски ГПЗ Вознесенски производства къахьегама коллектива советагара, Малгобекски район.

№ 140 ЙОЛА УРУС-МАРТАНОВСКИ КЪАМИЙ-ТЕРРИТОРИАЛЬНИ ХОРЖАМИЙ ОКРУГ

Абдулкадыров Олег Шамсудинович, ДРСУ электросварщик, ВЛКСМ Урус-Мартановски райкома бюрогара.

Арсамакова Мария Мулатовна, бехктокхаме секретарь, «Знание» яхача общества Урус-Мартановски районни организаце правлене президиумгара.

Бисолтанова Аминат Салмановна КПСС РК секретарь, КПСС Урус-Мартановски райкома бюрогара.

Гамаев Алхазур Абдурашитович, халкъа депутатий Дачу-Борзоевски юрта Совета исполнома председатель, Дачу-Борзой яхача юртарча харжархой собранегара, Грозненски район.

Дагиев Майд-Магомед Хамидович, газоэлектросварщик, Урус-Мартановски районни производственни комбината къахьегама коллективагара.

Исмаилов Шарпудин Даянович, бригадир, «Солнечный» совхоза къахьегама коллективагара, Урус-Мартановски район.

Масаев Нажмутдин Хасанович, слесарь-сборщик, «Промавтоматика» НПО опытни завода къахьегама коллективагара, Октябрьски район, г. Грозный.

Мусаева Киса Калиевна, бухгалтер, «Атагинский» совхоза къахьегама коллективагара, Грозненски район.

Никитин Анатолий Дмитриевич, керттера агроном, «Гикаловское» яхача объединене къахьегама коллектива советагара, Грозненски район.

Пашаев Хасан Махмудович, участка начальник, Веденски ДРСУ къахьегама коллективагара.

Ростов Петр Андреевич, отдела начальник, Къулбаседа-Кавказски машиннаькъа Грозненски отделене управлене аппарата къахьегама коллективагара, Октябрьски район, г. Грозный.

Солдатенкова Надежда Николаевна, профсоюза райкома секретарь, агропромышленни комплекса болхлой профсоюза Шелковской районни комитета президиумгара.

Сулейманова Сацита Усмановна, бригадир, «Силуэт» яхача объединене «Села» яхача Урус-Мартановски филиала къахьегама коллективагара.

Тураев Шепа Шахабович, военрук, Ведено яхача юртарча № 2 йолча юкъерча школа къахьегама коллективагара.

Умхаева Хазан Аптиевна, ателье портной, Урус-Мартановски райбыткомбината къахьегама коллективагара.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь С. КОЖУХОВСКИЙ.

г. Грозный, 1989 ш., 24 ноябрь.

ТIехьабусараш болча

Малав бехке?

«Жилье-2000» яха программа кхоачашъеча геттара доккха дукъ тIалатт ДСК (домостроительни комбината) колективана. Мишта лоархIаю из шийна хьалхашка латтача бехктокхамеча декхарех? Укх тIеххьарча шерашка цо беча балхага хьежача майрра ала йиш я: во лоархIаю. Пусковой объекташ йиллача хана дIателац, капитальни вложенех боагIача бесса пайда ийбац. ХIара шера пачхаьалкхен декхар дукха тIадус. Иштта эсала болх барах цкъа санна дуккхаза а критика яьй цунна «Чечингстрой» объединенс парткома заседане, производственни совещанешка. Цох йоагIаш йола выводаш яь йий-теш ДСК кулгалхоша, общественни организацеша?

Укх шера итт бетта генподрядагIа гIишлон-монтажни балхаш дара ах план совгIа мара яьяц ДСК коллективо. Ца деш дисад 7 миллиони 154 эзари сома маьха балхаш. ХIаьта ший низаца цар ца деш дисараш а 5 миллиони 524 эзар сом мах болаш да. Итт бетта 14 442 квадратни метр наха чубаха цIенош хьалде дезаш хиннача, хьалдаьраш 7470 квадратни метр мара дац. Пусковни объекташ эксплуатаце дIаялара пачхаьалкхен план 17 процент мара кхоачашъяьяц. Къахьегама овсарле лакхъяра итт бетта заданех а 58,3 процент мара лоархIабаьбац гIишлонхой. Самофинансированен йиззача хозрасчетеи системагIа къахьегача ДСК коллектива балха тIа цхьаккха дича а ла мегаргдоацаш да гIишлон-монтажни балхашка дIадодар планагIа лаьрхIачул дикка дукхагIа хилар, пачхаьалкхенна пайда бе безача, из зе деш хьайоагIаш хилар.

— Мишта нийсденнад из? — хаттара жоп а луш, ДСК начальника Алхазов Апти Хамидовича аьлар:

— Аз укхаза болх бу кхо бутт совгIа ха мара яц. Цу юкъа сайна гучадаьннача бахьанех дувцаргда аз. Кертердар — материально-технически Iалашо во ю. ЛерттIа болх бара эшача инертни материалех тхога хьакхоачараш 50—60 процент мара яц. Цул совгIа, тха базови предприяти лоархIаш йолча Аргунски крупнопанельни домостроене завода коллективо арахеца гIишлон материалаш гаьнна тоъаш яц тхона. Шоай болх лерттIа дIа ца бодаш хиларахи гIишлонхой алапеш кIезига хиларахи квалифицированни болхлой тхо долчара дIа а бувлаш дIаух. Уж а кхыдола а бахьанаш нийсдаларах ахастагIа лел ДСК гIулакхаш.

Предприяте кулгалхочо шоай балха Iатть, аьнна, белгалдаьха уж бахьанаш объективни дац ала гIертац со. Духхьал уж хинна Iайтеш гIишлонхой болх лерттIа дIа ца бохийташ-дола бахьанаш? Iац. ДукхагIча даькъе уж нийслу ДСК кулгалхой, общественни организацей бехкагIа. Царех керттердар да гIишлонхой къахьегам во вIаштIехьбаккхар, моральни материальни стимулех пайда ца эцилга, хьалхалаттарий опыт шерра йоаржа ца елга, хIаране бехктокхам ай ца белга. Уж дешаш наггахьа мара дувцац болхлой собранешка, производственни совещанешка. ХIаьта дувца а тоаде а дезаш дукха хIамаш да укхаза. Масала, дIабахача итт бетта прогулаш ярах, администраце бокъо а луш гIишлонхой балха тIера бувлийтарах зехьа йоаяь ха бIаьш сага-денош да. ХIаьта духхьал октябрь бетта укхаза балхара дIаваьнна 38 гIишлонхо, царех цхьайтта саг инженерно-технически болхло а волаш. ХIаьта цу юкъа хьанийцав 35 саг. Укх тIеххьарча цхьан шера ДСК кхо кулгалхо а хувцавеннав.

ГIишлонхой балха тIа чIоагIа Iаттъ техникахи механизмехи эсала пайда ийбар хьабе болх боацаш нах багIаш хилар. Шин-кхаь сменагIа болх баь ха йицъенай укхаза.

— ДСК коллективо болх тIехьатетташ, цунна новкъарле еш, из талхара бахьанех дувцаргда аз, — аьлар экономически дешашта волча начальника заместитела Тарамов Аюб Даккаевича. — 1985 шу паччахьалкхенна 277 эзар сом пайда беш чакхдаьккхар оаха, цул тIехьарча шера — 744 эзар сом пайда бир, лурчогIа — 463 эзар сом. ХIаьта дIадаха шу ши миллиони 87 эзари сом зе деш чакхдаьккхар оаха. Мишта хилар из? Цун овла хьаболалу тха базови предприятегара — Аргунски крупнопанельни домостроене заводагара. Шера 90 эзар квадратни метр гIишлон материалаш арахецаш хиннача цунна реконструкци а яь, шозза лакхъе лаьрхIар предприяте мощность. Реконструкци елга дIадоладир. Цхьабакъда, из йистеьнна йоацаше, цхьа миллион сома маьха приписках а еш, цигара деррига балхаш чакхдаьннад, аьнна, рапорт делар предприяте кулгалхоша. Цудухьа, реконструкци яьй, аьнна, хьакхайкадьча заводо шера луш йола гIишлон материалаш 15 эзар квадратни метр кIезигагIа хилар. Реконструкци яьрг а лаьрхIа, шозза дукхагIа цун низ хургхиларга а дилла, хьалха дIадахача шерашка тхоай низаца оаха кхоачашдеш хинна балхаш 8—9 миллион сома маьха мара доацача, соахка тхона оттаяь план 16,8 миллион сома маьха яр. Укх шера оттаяьр 17,2 миллион сом я. Цхьабакъда, цу заводе коллективагара эшшача боарамагIа хьакхоачаш материалаш ца хиларах тайп-тайпарча объективашкара болх юкъагIбоахаш дукха моттигаш нийслу, из бахьан долаш тхо долчара ада болабеннаб квалифицированни гIишлонхой.

Уж кхоачамбоа ц а р а ш нийсделарах цаIн ахи миллион сом пачхаьалкхенна зе а деш, болх беш я хIанз ДСК коллектив. ХIаьта таханарча денга доагIачул дукхагIа доадаь алапи 760 эзар сом да. Цунца дувзаденна чIоагIа халача финансови хьал тIа эттай ДСК коллектив. Иштта кегар бахьача завода кулгалхошта малагIа бехк баьб ховш дац. Припискашта цIенхаштта никъ бехка беза. Из цIенхаштта дIадех перестройкас, гласносто.

—ХIанз оаха хьалъеш я 40 объект,—дIахо дувц цо.—Царех ахаш эксплуатаце дIаяла декхарийла да тхо. ГIишлонхой ца тоъаш хиларца, иштта кхыдола бахьанаш нийсдаларца, царех пусковой объекташ йисте а ца йоахаш, къахьегамен материальни ресурсаш кхыча объекташта дIа-хьа хьежаелга цIенденна дIадаьннадац тхо долчара. Цудухьа «модж» яьнна объекташ дукха я ДСК. Из бехк кхычарна дIатIабехка йиш яц тха. Экономически реформа хьалашка къахьегача тха коллектива, цун кулгалхой кара да ший балха е йоагIача хьисапе планировани елга, къаьнача Iаьдалага къахьегилга цIендаь дIадоаккхилга. Шера хьалдаьдаха деза наха чубаха цIенош 86353 квадратни метр долча, духхьал нийс бетта хьалдаьраш 14,4 эзар квадратни метр мара дац.

ХIанз укх сахьате ДСК чуйоагIача гIишлон участкех цхьаккха яц пачхаьалкхен план кхоачашъеш.

Шу чакхдала юхейнсар цхьа бутт совгIа ха мара яц, шин-кхаь сменагIа болх белга вIаштIехьа а даьккха, ДСК колектив тохалой гIулакхаш кIезиг-дукха тоаде йиш хургья цун. Цхьабакъда, шера план кхоачашъяргагIа-м даха дог а дац. БIарчача шера ца даьр цу юкъа дулургдий?

Б. КОСТОЕВ.

Профсоюзаши перестройкеи

Болхлошта йолча паргIатонна

Репортаж

Укх деношка хилар Нохч-ГIалгIай облсовпрофа секретариат. Из хетаьяр республика союзий ЦIагIа, предприятешкен организацешкен гражданаш тIаийбелга вIаштIехьдаккхара.

Нохч - ГIалгIай АССР облсовпрофа, отраслеви профсоюзий обкомий кулгалхоша союзий ЦIагIа, предприятейн организацейн кулгалхоша гражданаш тIаэцара график чIоагIъяьй лаьрххIа болча соцамца.

Соцам тIа аьннад: профсоюзий ЦIагIа къахьегамхой тIаэцаргба балха деношка 15 сахьат даьлча денз 19 сахьат даллалца йолча хана, хIаьта шоатта дийнахьа 10 сахьат даьлча денз 14 сахьат даллалца. ХIаьта предприятешкен организацешкен болхлой тIаэцаргба балха ди чаккдоалаш, предприяте профкома баьча бартагIа.

Из соцам баьб ВЦСПС VI пленума решенега хьежжа профсоюзни организацеш шоай керттера декхар кхоачашдара — къахьегамхой экономически социальни хьашташ лорадара тIаерзаеш.

— Из соцам чIоагIа ниййса баь ба, — аьлар цох СССР 50 шу дизара цIерагIча Грозненски химически завода профкома председатела Андрей Павлович Минькос, облсовпрофа жилищно - бытовой отдела заведующеца Ю. В. Кузнецовца цхьана графикагIа эггара хьалха болхлой тIаэцача хана тхо цига дахача.

— Хала хет сона оаш вIашагIкхетилга ханнахьа ца хайта, — йоах Минькос. — Заводской отдел болх беш яц, цудухьа шо доагIилга дуккхача нахага дIахайта вIаштIехьдаргдац. Тахан нах ца бахка а мег...

Профкома председатель нах ца бахкар кхера везаш хиннавацар. ВIашагIкхетарах объявлене тIа аьнна сахьат даьнначул тIехьагIа массехк минот яьлча кабинета наIарах хIама техар. Ю. В. Кузнецов волча эггара хьалха вера 32-11 цеха начальник В. Ф. Кожанов.

Довзаш мадий, застойни хана практике хинна «ФуннагIа даь а план кхоачашъе» яха лозунг. Цо йиш хулийтар предприяте кулгалхошка шоаттен кIирани деношка болх бара болхлой оарцагIбаха. Из закон толхадеш хинна гIулакх тIехьагIа правови норма а яь дIаоттадир, вешта аьлча, администраце приказаш деттар салоIача деношка къахьегарах алапи е салоIа денош лургдолаш. Бакъда, уж приказаши декхараши кхоачашца деш каьхата тIа дусар.

ХIаьта профсоюзаш? Цхьаккха бокъо йоацача яьха профсоюзаш йист ца хулаш Iеш яр, юстара латтар. ХIаьта фу де йиш яр профсоюзни организаци администраце аьннар де дезача оттаяь хилча?

Иштта долча хьал тIа завода администрацеца къовсам баьлар Кожанова. Завода директора яздаьча приказагIа салоIача деношка вIъ инженер а волаш, балха араваьлар цеха начальник. Къахьегарах доагIар хьадала деза ха кхаьчача, алапе метта салаIа денош лургда, аьлар администраце. Бакъда, болх беш хиннача наха салаIа денош хьа а ца эцаш, алапи хьадийхар.

Администраци алапи ца дала духьалъяьлар, профсоюз юкъеяха йийзар. Шийй декхар дайзар цунна. Фу де деза, аьнна ВЦСПС-ага хаттар дахьийтар дирекце.

Жоп дера лоацен хаьдди — алапи дIале. Укхаза а шоашта могача тайпара духьале йир завода кулгалхоша — инженерашта алапи а денна, цеха начальник Кожанов хIама ца луш витар. Цига профсоюзо дIахьекхар къахьегамхой хьашташ лораде могаргдолаш ше хилар. Профкома председатела нов. Минькос яхачогIа, нагахьа санна дирекце итт дийнахьа йолча юкъагIа доагIар дIа ца лой, дош суде дIачулургда.

Шийга деча къамаьлага ла а дийгIа, Н. В. Кузнецова записной книжка тIа дIаязду баьннача къовсамах дола керттердар.

— Дош дика кхетадеш да, — оал цо. — Облсовпроф хьожаргья шун къовсамга, нийсхо метта а оттаергья.

Цул тIехьагIа облсовпрофа викал волча хьачувоагIа тIемен къахьегамен ветеран вола ремонтно-механически цеха слесарь Б. А. Павлов, 40 шу гаргга ха я цо укхаза болх бу, хIанз а кIалвисайза ва из

— Ветеранашта транспортни льготаш ле аьнна Указ арадаьнначул тIехьагIа горисполкоме яздаьд аз из Указ маца чIоагIлургда, уж льготаш кхачара дола документ маца а мичахьара а хьаэца дезаш да аьнна, — яхаш дувц цо. — Горисполкомо жоп делар сона, цу УказагIа вай республике цхьоалагIча октябре денз гIулакхаш деш да, аьнна, бакъда, документ хьоадаь дош аланзар.

ТIаккха ветеран горисполкоме вахав, документ мичара даккха дезаш да хар дукха. Дуккхача кабинеташка чу а ийтта, бIарчча ди а доадаь, цхьаккха хIаман дух тIа ца воалалуш юхавера. Цига цхьаккха саг нийсвеннавац цунна ше дикха дош дашха.

Цига Ю. В. Кузнецова телефон техар йоагIаш йолча службе. Телефон теха массехк минот яьлча аьлар цигара союзни юкъара дола документ оттадалехьа, льготаш эца бокъо лу ветерана удостоверенегIа. Облсовпрофа викало вокхача сагага из дIахайтар.

Сахьата тIа хьежача гу сона: нах тIаэца болабеннача хана денз сахьат даьннад. Халахетар хиннача эгIазвигача шин сага садуаш хинна дош къоастадаьд. ДIауйла йича хеталу облсовпрофо нийса никъ лаьцаб аьнна — болхлочоа гаргагIа я из, цун хьашташи эшараши дукхагIа теркалду. Профсоюзий кхы цул беркатегIа малагIа гIулакх хургда?

...НаIарах хIама тох кхы цхьаьхкане а. Цхьаькха а венав цхьа дош дахьаш...

А. САДУЛАЕВ,
тха спецкорр

Грозненски картонажни фабрика арахеца продукци — халкъа эша товараш чудохкара лаьрхIа йола коробкаш чIоагIа лоархIаме хетац. Цхьабакъда, тика тIа хIама эца дахача вай эггара хьалха бIарг тIаотт упаковкана.

Фабрике болх беш керттерча даькъе кхалнах ба. ХIаьта цар социальни хьашташ лорадар — чIоагIа лоархIаме декхар да. Кхалсаг —берий нана, цIен-нана. Дукха ха йоацаш укхаза отчетно-хоржамий профсоюзни собрани йолча хана дуккхача болхлоша шоай профкома критика йир столове во болх беш хиларах, бытовкашка порядок ца хиларах. Цхьан дешаца аьлча, цар массане а хьинаре дакъа а лоацаш профкома керда состав хержар.

СУРТА ТIА: профкома керда состав (аьрдехьара яр председатела заместитель Л. Хасиева) профсоюзни организаце балха программа ювцаш я.

И. ПЛИЕВА сурт.

Профсоюза обкоме дахкийта письмош

Нийсхо котъяьннай

«Укх тIеххьарча хана профсоюзаша дикка дикагIа лораю болхлой бокъонаш. Цудухьа шуга кхайк тхо оаш нийсхо меттаоттаяр догдоахаш.

Со болх беш я Ачхой-Мартановски района «Ореховский» яхача совхозе. Ерригача бригада цIерагIа аз дех шугара 1988 шера план тIеххоачашъярах доагIа кхы тIа луш дола алапи тхона хIана деннадац хьажар.

Укх шера хьалхарча квартале совхоза кулгалхоша тешадаьдар тхо, документаш вIаштIехьдаьхачул тIехьагIа кхы тIа доагIа алапи лургда, аьнна. ХIара даьккхача сома тIа 2 соми 76 кепиги лургдолаш дийцадар. ХIаьта апрель бетта совхоза директор из алапи хьа ца дала чIоагIа духьалваьлар. ТIаккха тхо профкомага леткъар. Цох а хIама хиланзар. ХIама ца хулаш чакхдаьлар РАПО, администраце, экономисташ, керттера агрономаш, иштта кхыбараш болча ахар а.

Ялх бутт ба оахош цIена къахьегаш даьккха ахча хьа ца луш оаха гобоаха.

Бригадо дех шийна новкъостал дар. Хиланза дарг мел доаца документаш бригадирага а планови отделе а да. Бакъда, бюрократаша администрацех лечкъаду бакъдар, тха алапи хьа а лац.

З., Н. ХАСАХАНОВГIАР,
З. НУРМАГОМЕДОВА,
М. БАЙСУНГУРОВА,
деррига а 9 кулг)».

«Ореховский» совхоза № 5 йолча бригада жалобага хьежар профсоюза обкомеи республика агропромеи болхлой.

Гучадаьлар, № 5 йолча хозрасчетни бригадана тIачIоагIъяь 92 гектар сомий беш хилар, цох 27 гектар хулар сом латаш я. Задани 500 центнер яр, хьаьккхар — 848,9 центнер, латаш йолча бешара (27 га) дIабеннаб 251,7 центнер е 50,3 процент сом. ХIаьта 597,2 центнер яьккхаяр латаш йоацача гаьнаш тIара. Царна теха план а яцар. План кхоачаш ца яр бахьан долаш йолаш йолча положенегIа бригада хьалхе а расчет йир дерригача лаьтта цо баьча балхах, къона беш а юкъехьош.

Договора условеех лерхIачогIа, хIаьта кходаьча дIадохийтачох 70 процент преми яланзар бригадана. Из дар цаIи ахи эзар сом.

Техкачул тIехьагIа совхоза дирекцена тIадиллад къонача бешара Iажаш чуэцарах поощрене материальни фондацара бригадана 2930 сом ле, аьнна, вешта аьлча, къонача беша деча балхашта оттаьча товарни фонда 25 процент. Цу тайппара, бригадана доагIа 4,3 эзар сом. Цу тIа гIолла совхоза дирекцега дIахайтад, расчет еча хана болхлошта доагIар сецаделга могийтаргдоацилга. Къонача бешара йоагIа продукци дIаязъеча телхараш леладаьраш бехктокхаме оза оттадаьд, хIаьта бригада членашта лоацача хана расчет е а. Бригада болхлой раьза ба цу гIулакха.

Балха юхаоттаяьй

«Нохч-ГIалгIай облсовпрофа керттерча правови инспекторга В. П. Коробовга.

Нохч - ГIалгIай АССР бытовой гIулакхаш деча Министерства бухгалтер йолаш болх беш я со 1983 шера денз. ДIадахача шера сентябре со балхара дIаьккхар штат кIезигъеш я, аьнна, со декретни отпуске йолаше.

Къахьегама правови инспектора предложенегIа 1989 шера июле со балха юхаоттайир. ХIанз со берагIа я, цох йола справка бытовой гIулакхаш дара министрага В. Н. Скворцовга дIаеннай аз. ГIожагIча тайпара закон толха а деш, со балхара дIайоаккхаш приказ техад цо.

Се балха юхаоттаяр а В. Н. Скворцов бехктокхаме озар а дех аз.

Р. ДУДИЕВА».

Новкъост Дудиева! Хьа заявленега хьежаб облсовпрофе. Къахьегамах долча закона 170 статья толха а еш хьо дIаяккхарах, министерства кулгалхошка аьннад хьо балхара дIаяккхарах дола приказ дIадаккха а, хьо балха юхаоттае а, хIаьта ца йоалаш Iа яь прогул бахьан хьона доагIа алапи дIале а.

НГIАССР бытовой гIулакхаш дара министерства приказагIа Р. Дудиева балха юхаоттаьяй.

А. УЛАЕВ.

ЙIаьхъенна жалоба

Ца латкъаш цхьаккха моттиг йитанзар Грозненски Старопромысловски районерча Маяковске цIерагIча городке № 77 йолча цIагIа бахача наха.

Из цIа «Старогрознефть» НГДУ № 4 йолча ЖКУ жилищно - коммунальни конторана чудоагIаш да. Из эксплуатаце дIаденна 12 шу да. Алхха цхьан шера мара баханзар цу чура нах адамий хила доагIа хьал а долаш. Цул тIехьагIа дIайикъар канализаци. Из тоае езача метта ЖКУ слесараша шоашта аттала канализаце пробкаш хьа а йийла, цу чу гIолла доагIа бIеха хий цIен подвала чу хийцар, из хьал а юзаш. Из деррига дIоахду пхелагIча подъезде оттаьча бойлера. Садаккха хала долаш бIеха хьаж йоагIа подъездашка меттел, цIенна гонахьа а. Из хьаж ла ца могаш цIенна юхе кхаьчача, дIаболха нах юстарбовл. ХIаьта цхьоалагIча этажерча квартирашка тIунал латт. Цу кердача цIен подвалах комарашта дика бIин дIа-юха дувла лазараш доаржаду моттиги хиннай. Санэпидстанце болхлоша молхаш техе подъездашкара комараш йоаю, хIаьта иштта а во латта хьаж кхы а михьарйоакх.

«Комарехи бIехача хьажахи кIалхардовла йиш йолаш дац тхо. Дийнахьа а бус а дIа ца къовлаш кораш лоаттаде дезаш хул. ХIаьта кастта шеллург майий, фу дергда тIаккха?

Цул совгIа, иштта тIоадал латтарах цIа ше а талха мег, тIаккха фу дергда, мала хургва бехке?

Цхьа бутт баьннаб бIеха хий цхьоалагIча этажа квартирий нийнаш тIа хьатIаэтта. Касталашха подвала чура ара а даьнна, улица новкъа даргда бIеха хий. ТIаккха фу дергда оаха? Новкъостал де тхона!».

Цу жалобана кIал кулгаш яздаьд 82 саго.

Из письмо дера облсовпрофе. Цун комисси хьежача, гучадаьлар цу тIа яз мел даьр бакъхилар. Облсовпрофо дIадехарах № 4 йолча жилуправлене подвала чура цхьадола хий хьалдаьккхад, бакъда, цо гIулакх тоам динзар. Лард Iочуяхай.

Облсовпрофо «Грознефть» объединене генеральни директорга Р. М. Хачатуровга аьннад, хий оттарах бехке бараш бехктокхаме оза а йоагIаш йола порядок оттаяйта а.

Коллектива вахаре...

ДIадахача шера «Гудермесский» совхоза профсоюзни организаце хоржамаш хулача хана профкома председателалла харжа пхиъ кандидат оттаваьвар. Царех совхоза болхлоша хержар Хамидов Мохьмад. Укх шера а юхахержар из. Бакъда, укх шера из ше цаI мара кандидат вацар: коллективера дукхагIбараш цунгахьа хургболга ховш цхьанне а шийн кандидатура оттаянзар. Из къона, принципиальни саг ва, цо массаза а болхлочун гадоакхх, йоакхо ю цунна эшачун, теркалду, лораду цун хьашташ.

Совхоза профсоюзни комитето парткомаца цхьана хьинаре юкъейоалаю производствана доал дара экономически методаш. Бригадаша болх бу коллективни е арендни кIийлен тIа. Цох беркат а доал. Масала, хьаэцаргья вай Аржибаригов Къурбана бригада. Цун вIаштIехьдаьннад 500 тонн йол кийчъе езача, 610 тонн кийчъе. 1500 тонн гаргга силос кийчъяьй. БIарччача ахкан деттача доаханен чуоттадаь латтача хьайбаштен моша доакъар хилийтар. Хьайбаш леладерашка ехкай 2500 тонн судански буц.

Хьалха хинначул дикагIа болх беш я укх шера Шамурзаев Мохьмада кулгалдеш йола бригада. Цо дIадийнадар 340 гектара тIа дуга. ХIара гектара тIара 40—45 центнер дуга даьлар. Дуга чуэца долалуча хана механизаторашта дIайовзийтар социалистически яхьа условеш, яхье котваьнначоа лургдар. Цудухьа ден сердал мел йолча хана болхбир цар.

Кхыча бригадаша хьувкъадаьчул дукхагIа дуга хьувкъадир укх шера Хамидов Вахас кулгалдеча бригадас. Соакха гектара тIара 40 центнер яьккхача метта, укх шера 45 центнер яьккхар. ХьатIадоагIача шера арендни хьисапе болх бергболаш я из.

Хамидов Вахас йоах, культура дIаелехьа лаьтта аьха дика кийчдар, культиваци яр, чекаш кийчъяр боккхача лоархIаме да. Иштта кийчдаьдар бригадо лаьтта. Цудухьа, хила а мег цхьаца йолча моттигашка гектара тIа 52 центнер дуга даьнна хилар. Культураш зе деча дийнача хIамаехи лазарехи лораяра химически средстваш кIезигагIа дIаяхийтар бахьан долаш уж культураш хьалкхеярга дIадодар кIезигу. ХIаьта цул а боккхагIа лоархIам болаш да продукци ше нитраташ йоацаш хилар. ПланагIа 1530 тонн дуга даккха доагIача бригадо даьккхар 2000 тонн гаргга. Бригадира воIо Лом-Iелас гектара тIара лаьрхIа эггара дукхагIа дуга даьккхар — 57 центнер. И. Мучиева участке гектара тIара 50 центнер яьлар.

Цу бригада опыт боахаме шерра дIа а йоаржаю, дIа а йовзийт профкомо. Боккха теркам тIабахийтар цо хьатта хьакхаьча дуга шийн ханнахьа а ца дойташ а цIендаь даккхара хьатта болх беш бола нах оарцагIбахара.

Совхоза укх шера миллион сом гаргга пайда хиннаб. Из ахча дIадахийта йиш я машенаш эцарга, производствени помещенеш, нах чубаха цIенош хьалдарга, кхыча социально - бытовой гIулакхашка. ХIаьта совхоза центральни усадьбе хьалъяьй путаташ мелб уйлаш а я. Хьалха санна гаьна аха безац конторе балха нах.

Л. СИНЯКИНА.

Грозненски автокомбината лине тIа арабоалача водителий унахцIенонга хьожаш я тIемен къахьегамен ветеран, дуккхача орденний, медалий кавалер, общественница, фельдшер Волковская Нина Васильевна. Цо шийн болх безамца, цIена кхоачашбу, хIаьта дукхагIча даькъе цунах тийша да водителаша авареш ца еш къахьегар.

Лакхехьарча сурта тIа шоана гу рейсах водача водителага Ялхороевга хьожаш йоалла Н. В. Волковская.

С. Джабиева производственни хьокхамаш лакха да. Цо хIара бетта, оалаш ма хиллара, мовхьащ дIа-са кхьахьара программа 115—120 процент кхоачашъю. Цу тайпара хьокхам гойт цо укх итт бетта а.

Цу юкъе хьинаре дакъа юкъехьу профсоюзни организаце. Болхлочоа дика къахьегама хьалаш хьадар, ханнахьа цун хьашташ лорадар — из ах толам ба, йоах профкома председатела С. Гадиевс.

Лохехьарча сурта тIа шоана гу водитель С. Джабиеви (аьрдехьа) С. Гадиеви.

И. ПЛИЕВА суртaш.

ЛОАРХIАМЕ ЭКЗАМЕН

ВЦСПС VI Пленумо решенешка хьежжа шийн болх эргабоаккхаш, кердача тайпара тоабеш я Нохч-ГIалгIайчен культура болхлой профсоюза обком.

Демократи ди тIехьа чIоагIлуш хилар хьахьокхаш укх деношка хиннача культура болхлой профсоюза XVII Нохч-ГIалгIай областной конференце, даь къамаьлаш.

Республикерча культура учрежденей, коллективашка долча цатоамех, ди тIехьа дегIаухача инфляцех, цхьаццайолча кооперативий болх теневой экономика дегIайоалаяра тIаберзабаь хиларах, наха чубаха фуеамаш хьалъяр лаьгIлуш, зуламаш, экологе проблемаш дегIаухаш хиларах, цу даькъе профсоюзаша беча балхах, иштта кхыдолча а дешаех дар республика культура болхлой профсоюза обкома председатела Л. Витаровай доклада тIа а къамаьлаш даьраша а дийцараш.

Цу ерригача проблемаша наьха профсоюзашцара тешаш дикка лоараагIбаьккхаб, хира латташ йола проблемаш къоастаяра профсоюзо еш йола влияни а ледара я.

Докладчика, масала, йийцар вай театрально-зрелищни предприятеш. Демократизаце процессаш цига шийн тайпара тIаэцаш а цхьаццайолча хана конфликтни ситуацеш увтташ а хилар белгалдаьккхар докладчика. ХIаьта уж дешаш кхы а ирду театрашта е йоагIача бесса Iалашо еш ца хиларо.

Юкъарчал доацаш къахьегама коллективашка демократи кIоаргъяран самоуправлени шеръяран тIадерзадаь парте дIадехараш кхоачашдара предприятейн управлене органийн кулгалхой санна бехктокхаме ба цар профсоюзий комитетий кулгалхой а.

Цхьабакъда, конференце белгалдоахар бехктокхам хиларал совгIа, хIанз а профсоюзий комитетий кара хIама ца хилар. Деррига доал предприятей а кхы лакхерча инстанцей а кара хилар, хIаьта профсоюзашцара гIулакх формально леладелга.

Докладчика теркам тIабахийтар боахама доал дара кердача хьалашка коллективни договор санна йола къахьегамхой бокъонаш лораяра а социалистически демократи шерьяра а профсоюза балха лоархIамегIа йола форма хIанз хьалха хинначул дукха а лоархIамегIа, эффективнегIа хила езаш хилара:

Цунца цхьана цо белгалдаьккхар укх тIеххьарча 3 шера коллективни договарагIа тIанийца декхараш кхоачаш ца дарах цхьаккха а боахама кулгалхо балхара дIа ца ваккхарал совгIа, кхыметтел дисциплинарни бехктокхаме эза а ца хилар.

Цо хьахьокх дуккха йолча къахьегама коллективашен профсоюзни комитеташен пайда хьабаргбола коллективни договораш увттаданза яргIйоацаш хилар хIанз а доагIгIача бесса кхета ца делга.

Культура болхлой экономически дешар вIаштIехьдоаккхилга ледара а, цу даькъе боахама кулгалхой бехктокхам лоха а хилара теркам тIаэзар конференце доакъошхоша.

Шеко яц, профсоюза кхетама балха керттера проблема коллективашка унахцIена морально - психологически климат оттаяр, хIаранегара доагIар хьадехар долга. ХIаьта профсоюзий берригача балха лард я наьха терко елга.

Цу хьакъехьа Нохч-ГIалгIай культура болхлой профсоюза обкома президиумо даьчох а дийцар конференце. Царех дар юххьанцарча профсоюзни организацей отчеташка ла а дувгIаш, моттигашкара хьал царца доагIаш дий тохкилга: Иштта кхетам балареи, культурно-массовни балха боарам лакхбар.

Культпросвет даькъе профсоюзо, бIаьрча хьайийцача даьраш белгал а доахаш, шоай форуме профсоюза викалаша майра а къаьгта а хьакхайкадир культурно-просветительни балха чулоацамеи методашкен хоалуш хувцамаш ца хиннaлга, хIанз а формализм котйолаш. массаза хиннача тайпара гIулакх леладеш хилар.

ХIаьта администраце а профкомаша а тесса дутт цар говзали царна мел ховри нахаца беча балха тIадерзаде дезаш хилар.

Конференце докладчика а къамаьлаш даьраша а иштта белгалдаьккхар культура учрежденей материальни база вай республике Iаьльмате лоха хилар. Аьлча кхоачам ба. республике 70 совгIа библиотека нах чубахача цIеношка хилар. цул совгIа, царех 55 20 квадратни метрал кIезигагIа майда йолаш хилар а. ХIаьта дукхагIъяраш аварийни хьалерча помещенешка я. Цу хьакъехьа кхыйолча культура учрежденейх даьца а дуккхаза белгалдьхад. хIанз дукха ха йоацаш хиннача культболхлой съезде а доаккхаш.

Иштта теркам тIабахийтар культура болхлой алапеш кIезига хилара а.

Культура болхлой кхыйолча отраслешка дIа а ухаш, кадраш дIа-юха ювлара бахьан советски органаща, боахамий кулгалхоша, хьалхарча даькъе профсоюзни организацеша царна эшарий йоакхо еш ца хилар долга а белгалдир профсоюзий викалаша.

Къаьстта ала деза, докладчика а конференце къамаьлаш даьраша а хоадам боллаш белгалдаьккхар республика культболхлой профсоюзаша хIанз а шоай декхараш дизза кхетадеш, болх ца белга. Дизза доал хьабе а делла, шоашта еннача бокъонех пайда а ийбеш, болх беш хилча лакхехьа дувцаш дола хьалаш хургдацар, гIулакхаш кхыча бесса а хургдар.

Цудухьа конференце гучадаьхар профсоюза балха тIа, долаш дола кхоачамбоацараш. Уж дIадахара хоадам боллаш дола де дезараш белгал а дир. Профсоюза цIенхашттара экзамен хилар отчетно-хоржамий конференци.

Нохч-ГIалгIай культура болхлой профсоюза обкома председателалла юха а хержар Л. А. Битарова.

Т. МАЛЬСАГОВА.